

prima instanță: A. Miron
instanța de apel: N. Vascan, V. Negru, I. Cotruță

dosarul nr. 2ra-839/17

ÎNCHEIERE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Ion și Riga Irina împotriva Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” Societate pe Acțiuni și lui Țurcanu Vasile cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian și menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 21 aprilie 2015 Cebotari Ion și Riga Irina au depus o cerere de chemare în judecată împotriva CIA „ASITO” SA și lui Țurcanu Vasile cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 30 septembrie 2011, a fost comis accidentul rutier pe str. Albișoara, între autoturismele de model Mercedes Benz, nr. de înregistrare C JE 392, la volanul căruia se afla Cebotari Ion și autoturismul de model Opel Cadet, nr. de înregistrare ED AR 533, la volanul căruia se afla Țurcanu Vasile.

Susțin că la data de 19 decembrie 2011, Cebotari Ion a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva părților CIA „ASITO” SA și Țurcanu Vasile privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani, mun. Chișinău din 03 iunie 2013, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la Țurcanu Vasile în beneficiul Irinei Riga suma prejudiciului material în mărime de 29 518, 96 lei. S-a încasat de la CIA „ASITO” SA în beneficiul Irinei Riga suma prejudiciului material în mărime de 23 175 lei. În rest cerințele au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014 a fost respins apelul declarat de Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian, și a fost admis apelul declarat de către CIA „ASITO” SA, a fost casată hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 03 iunie 2013 cu pronunțarea unei noi hotărâri sub formă de încheiere, prin care a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2014 recursul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian a fost considerat inadmisibil.

Mai indică că în rezultatul accidentului rutier automobilul de model Mercedes Benz, nr. de înmatriculare C JE 392 a fost deteriorat considerabil.

Menționează că din materialul accidentului rutier nr. 9506 din 30 septembrie 2011 a fost stabilit că vinovat de producerea accidentului este Țurcanu Vasile, care a fost amendat prin decizia agentului constator din procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 01540326, conform art. 242 alin. (1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 40 unități convenționale. De către CIA „ASITO” SA cazul a fost recunoscut drept caz asigurat și a fost propus pentru recuperarea prejudiciului suma de 8 790 lei.

Relatează că în urma expertizei efectuate, conform actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 791/10A din 05 octombrie 2011 s-a constatat că costul recondiționării automobilului de model Mercedes Benz 300 D, nr. de înmatriculare C JE 392 este de 52 512,27 lei.

Susțin că potrivit raportului de expertiză nr. 2181 din 05 noiembrie 2012 efectuat de Centru Național de Expertize Judiciare s-a constatat că prejudiciul material cauzat posesorului automobilului de model Mercedes Benz 300 D, nr. de înmatriculare C JE 392, la data de 30 septembrie 2011, cu includerea uzurii în exploatare constituie 23 175 lei.

Reiterează că, prezentând către CIA „ASITO” SA concluzia din actul de examinare a mijlocului de transport auto cu nr. 791/10A unde se spune că suma recondiționării automobilului este de 23 501, 68 lei, cei din urmă au afirmat că potrivit dosarului de daune nr. 112508R1 din 03 octombrie 2011, s-a efectuat un calcul conform căruia suma despăgubirii constituie 8 790 lei.

Insistă că la cererea sa către managerul general al CIA „ASITO” SA, Șlopac Eugen, privind reexaminarea plății pe dosarul nr. 112508R1 a primit un răspuns în scris prin care a fost informat că în rezultatul reverificării, abateri nu au fost depistate și suma rămâne a fi aceeași.

Prin urmare, solicită încasarea de la Țurcanu Vasile în beneficiul Irinei Riga a sumei de 29 518, 96 lei cu titlu de prejudiciu material, încasarea de la Țurcanu Vasile în beneficiul lui Cebotari Ion a sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, încasarea de la CIA „ASITO” SA în beneficiul Irinei Riga a sumei de 23 175 lei cu titlu de prejudiciu material și încasarea din contul părților a cheltuielilor de judecată.

La data de 16 februarie 2016, Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian au înaintat o cerere de majorare a pretențiilor, solicitând și repunerea în termen a cererii de chemare în judecată privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016 a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de chemare depusă de reclamant și a fost respinsă acțiunea, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian și menținută hotărârea Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 01 martie 2016, prin care a fost respinsă acțiunea, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut prevederile art. 271, art. 272 alin. (1) Cod civil și art. 19 alin. (2), art. 28 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanța de apel a considerat hotărârea primei instanțe legală și întemeiată.

Astfel, instanța de apel a conchis că în speță, pârâtul CIA „ASITO” SA a fost informat despre cazul asigurat de către pârâtul Țurcan Vasile și ulterior de către reclamantul Cebotari Ion îndată după producerea accidentului rutier, care a avut loc la data de 30 septembrie 2011, și anume din această dată a început să curgă termenul de 3 luni pentru achitarea despăgubirii, care a expirat la data de 02 ianuarie 2012.

De asemenea, instanța de apel a constatat că dreptul la acțiune a reclamantilor Cebotari Ion și Riga Irina a apărut la data de 02 ianuarie 2012, iar termenul de prescripție pentru intentarea unei acțiuni în instanța de judecată a expirat la data de 03 ianuarie 2015.

În aceste circumstanțe instanța de apel a conchis că, avocatul Pruteanu Lilian în interesele reclamantilor s-a adresat cu cererea de chemare în judecată abia la data de 21 aprilie 2015, adică cu expirarea termenelor speciale de prescripție extinctivă privind încasarea penalității.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de apel a reiterat că prescripția extinctivă ca termen juridico-civil se răsfrânge asupra posibilității apărute la persoană de a-și apăra dreptul încălcat pe calea acțiunii civile.

În speța dedusă judecării, instanța de apel a reținut că reprezentantul pârâtului CIA „ASITO” SA a invocat omiterea prescripției de către reclamantul Cebotari Ion, acesta fiind un mijloc de apărare împotriva reclamantilor, care decurge din principiul disponibilității, principiul independenței și inițiativei în obținerea, exercitarea și apărarea drepturilor civile, principiu de care instanța este obligată să țină cont.

La data de 23 februarie 2017, Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Pruteanu Lilian au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii instanței de fond și deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii sau cu remiterea spre rejudecare a cauzei în instanța competentă.

În motivarea recursului au invocat că instanțele de judecată nu au constatat și nu au elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

Susțin că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

Consideră că pot beneficia de repunerea în termenul de prescripție, deoarece au depus toate eforturile în vederea apărării drepturilor sale, dar din motive ce nu au depins

de voința lor și anume din menționează că doar la data de 23 martie 2015 Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău a eliberat actele probatorii din dosarul nr. 2-7826/11 și doar atunci ei au avut posibilitatea de a se adresa în instanța de judecată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că decizia instanței de apel din 30 noiembrie 2016, a fost expediată în adresa recurenților la data de 16 ianuarie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 354 din 16 ianuarie 2017 (f. d. 129), însă date care ar confirma și recepționarea acesteia de către recurenți la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la data de 23 februarie 2017 împotriva deciziei instanței de apel din 30 noiembrie 2016 în termen.

La data de 24 martie 2017, în adresa intimațiilor CIA „ASITO” SA și Țurcan Vasile a fost expediată copia recursului declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimații CIA „ASITO” SA și Țurcan Vasile nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian, este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenții nu au invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Cebotari Ion și Riga Irina, reprezentanți de avocatul Prutean Lilian, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva